

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Inteligența și poporul.

Sibiu, 23 Martie n.

În cursul vorbirii pe care a rostit-o contele Tisza Sâmbătă în adunarea din Budapesta, convocată și ținută în scopul, ca să iee poziție energetică în contra introducerii votului universal în patria noastră, — adunare de altcum despre care scriu ziarele din Budapesta, că ar fi fost foarte slab cercetată, — s'au făcut unele declarațiuni și mărturisiri foarte prețioase pentru noi, pe cari ne vedem îndemnați a le fixa și a le analiza, în mod mai amănunțit.

Provocându-se la stările de lucruri din cealaltă parte a monarhiei, nobilul conte a constatat, că pe lângă toate că acolo, în Austria, e introdus votul universal, egal și direct, pasiunile naționaliste totuși nu au încetat. Deci trebuie să facem trista experiență, că „năzuințele naționaliste cu atât mai cu putere se manifestă la mulțimi, cu cât mai primitivă este cultura acestora, și cu atât mai curând perd ele terenul față de democrația socială internațională, cu cât mai înaintate sunt popoarele în cultură”.

Ceeace ar însemna, că popoarele cele culte înclină spre social-democrație, cele mai înapoiate în cultură spre naționalism. Nu putem să negăm: poporul nostru e mai înapoiat în cultură, de sine înțeles, că nu din vina lui, ci din vina vremilor, și poate și a oamenilor, cari nu l-au lăsat să înainteze în cultură; deci aflându-se pe o treaptă mai de jos a culturii, înclină spre naționalism. Năzuințele naționaliste ale poporului român nu sunt deci numai născociri ale unor agitatori, cu cari ar trebui să sfârșiască puterea de stat, cum sună părerea tuturor politicianilor maghiari, și cum a spus-o și contele Tisza de mai multe ori, ci-și au sorgintea în sufletul poporului românesc însuși, de unde nu

le poate scoate, și nici nu le va scoate nime nici odată, pentru că nu este putere lumească, care să poată străbate până în sufletul poporului nostru, unde nu au intrare, decât numai aceia, în care el are încredere, aleșii inteligenței sale!

Iată deci, că contele Tisza, poate involuntar, a mărturisit un lucru, pe care până acuma l-a negat, atât el, cât și ceilalți politicieni maghiari, cari spuneau neconținut, că una e poporul, blândul, bunul și răbdurii popor românesc, și alta e inteligența sa, gălăgioasă, agitatorică, criminală inteligență, care neconținut tradează — patria!

Cu mult mai prețioasă e apoi a doua mărturisire a contelui Tisza, făcută Sâmbătă în Budapesta. Spunea din cuvânt în cuvânt următoarele:

„Putem să constatăm domnilor un lucru: în ținuturile maghiare poporul de jos, durere, în mare parte s'a instrăinat de păturile sociale mai inteligente și de conducătorii naturali ai sei. Poate în multe privințe în urma indolenței noastre proprii, dar s'a instrăinat. Acesta e un fapt, care nu poate fi negat. Dar în ținuturile naționaliste în mare parte astăzi încă inteligența naționalistă e la conducere, și conducerea să face prin elementele inteligente. Și acum ce are să urmeze de aici, în cazul că vom introduce votul universal? Are să urmeze faptul, că din ținuturile maghiare vor intra în parlament cele mai dubioase elemente, existențe desperate, pecând în ținuturile românești și slovacăști mandatele vor fi împărțite floarei inteligenței române și slovace. Și atunci ajungem în acea situație teribilă, că în parlamentul unguresc, nu după număr, dar după greutatea morală și spirituală, negreșit că naționalitățile vor fi în preponderanță”...

Ergo, să nu introducem votul universal, pentru că e periculos pentru inteligența maghiară! Asta e concluzia. Și uită nobilul conte, care le spune toate acestea, că tocmai

vederile acestea, tocmai procedura aceasta sgârcită față de păturile de jos ale poporului a făcut, ca poporul maghiar să se instrăineze de inteligența sa! Aci e de căutat esplicarea pentru răceala, care cu adevărat există, între poporul maghiar și inteligența sa, — aci și în faptul, pe care nime dintre Maghiari nu-l va putea tăgădui, că inteligența maghiară (înțelegem aristocrația) nu a făcut nici odată politică folositoare poporului de jos, ci totdeauna politică folositoare sieși, politică de interese proprii, ori de căpătuială. Pe când inteligența română, și inteligența celorlalte naționalități nemaghiare, chiar și inteligența poporului săsesc, n'a făcut niciodată politică de clase, de interese particulare, ori de căpătuială, ci politică eșită din adevăratele trebuințe ale poporului de jos, politică dictată de interesele poporului. Iată deci esplicarea, de ce poporul român și poporul slovac nu s'a deslipit încă de inteligența sa, și de ce nu se va deslipi nici în viitor, — cum se teme contele Tisza, — nu se va deslipi niciodată, pentru că inteligența română de es. nu va căuta niciodată să facă altă politică, decât cea dictată de sufletul poporului românesc.

Între poporul românesc și inteligența acestuia există deci o legătură atât de strânsă, atât de sfântă, atât de naturală (căci doară la noi și inteligența e din popor), încât greșesc grozav toți aceia, cari cred, că desbinând cineva inteligența de popor, a făcut destul, a făcut tot, ca chestie de naționalitate să nu mai existe în patria noastră, pentru că chestia va esista câtă vreme există popoare nemaghiare în țară, și nu va putea fi luată dela ordinea zilei decât numai în urma unei rezolvări norocoase, făcute cu cooperarea popoarelor interesate, respective a reprezentanților lor. Căci chestia de naționalitate la noi o formează popoarele nemaghiare înseși!

Scandal în dietă.

N'am avut dreptate, când am spus în numărul trecut, că în ședința de Luni a dietei vor fi rostite unele interpelări, presidentul își va face comunicările obicinuite, iar altă nefericire nu se va întâmpla, — pentru că de fapt s'a întâmplat o mare nefericire. Unii dintre părinții patriei si-au pierdut mințile, și crezând că se găesc în cârciuma din satul lor, au înscenat un scandal în dietă, ca și care la noi nu s'a mai văzut. Au aruncat cu cărți și călimare în ministri, rânind pe ministrul-president Héderváry, și pe ministrul de agricultură Serényi, cari amândoi au trebuit să fie puși sub îngrijire medicală numai decât. Cu toate că ranele primite nu sunt primejdioase, ele sunt totuși grave.

Partidul lui Justh, — căci din partea acestui partid a fost înscenată toată manifestația culturală, — s'a prezentat prin acest frumos act de eroism și patriotism în adevărata sa lumină, țării și lumii esterne, și a arătat, că e compus din elemente cari nu știu, că cărțile (de legi) și calimarele au cu totul altă mențiune, nu aceea de a fi aruncate în capetele ministrilor!

Dacă am fi oameni malițioși, ar trebui să ne bucurăm de aceea ce s'a întâmplat Luni în dietă, pentru că actele de sălbătăcie, săvârșite de oamenii cari știu, că în viitor nu-și vor mai pune piciorul în dietă, merg în socoteala întregii națiuni maghiare, care prin astfel de acte de brutalitate pierde foarte mult din vaza ce o are în fața străinătății, — dar suntem cu mult maimari binevoitori ai națiunii maghiare, decât să permitem, ca faptele unor scrintiți să fie puse la activul întregii națiuni maghiare, care singură va ști acum cum să procedeze față de acești descerrați, și va căuta, ca în viitor ei să nu se mai poată lăuda, că represintă opiniunea publică în dieta țării.

FOIȘOARĂ.

Ziaristica bisericească la Români

de Onisifor Ghibu.

(Urmare).

De odată însă pe neașteptate apare în Iași o altă revistă bisericească: „Predicatorul moralului evanghelie și al umanității”, a cărei nevoie reală nu o simțea nimeni afară de aceia cari căutau o armă prin care să pareze influența primei reviste ce nu voia să știe de considerații personale. La 30 Octomvrie 1864 a apărut cel dintâiu număr al acestei reviste conduse de doi preoți ieșeni, cari par a fi locuit foarte aproape de metropolie, de Isaia Todorescu, directorul „semenariei” din Iași, și Constantin Știubei. — Noua revistă zice că se adresează în special „cătră onorabili domni profesori și studioșii domni școlari” (ai seminarului) în cari i-ar fi plăcut să planteze un mai mare duh de blândea. Mitropolitul Callinic îi dă binecuvântarea, după ce Preotul nu s'a putut apropia nici odată și nu l-a putut influența — dar îi atrage atenția ca să publice numai materii bisericești, „conformându-se legii presei”. Pe supt ascuns se intenționa ca această revistă să pătrundă în casele preoților, din cari să fie apoi scos încetul cu încetul Preotul dimpreună cu spiritul pe care-l reprezenta acesta. Politică bisericească n'a făcut „Predicatorul”, fiindcă nu putea. Printre rânduri

totuși se putea ceti că adera la politica lui Cuza, pe care aproape toți oamenii bisericii o combăteau. Așa de exemplu la ziua aniversară a Unirii principatelor (18 Ian. 1865) revista îl salută pe Cuza cu aceste cuvinte, pe cari nu le-ar fi spus nici cinci la sută dintre preoțimea Principatelor: „Mărit fie numele lui Alexandru Ioan I. Neșters rămână în inimile și memoria Românilor mare reformator și întemeietor al națiunii române! Etern adorat fie iubitorul principe domnitor al principatelor române unite!”

Vre-un interes mai mare nu prezintă această revistă. Puținele discursuri și predici pe cari le-a dat, n'au vre-o valoare care să mai poată fi recunoscută și azi. Cel mult ale arhimandritului Sofronie Barnovschi, care avea „o limbuție dulce, puternică și înduplicătoare, împodobit fiind de cătră fire cu un rost sunător și foarte plăcut și o rară ținere de minte” (pg. 59), — sau discursul ținut în Biserica Bunănovitate (sic!) sau, în sfârșit „cuvântul în adins tradus în limba patriei spre înfrânarea duelgiilor din țara noastră, cari câte odată se poftesc unii pe alții la duel pentru „point d'honneur” (pg. 125). Incolo, doar câteva fragmente din Istoria bisericească alui Petru Maior publicate după o copie făcută de pe original de A. Todorescu, fost profesor la seminarul dela Socola (pe la 1834).

La două luni după intronarea lui Callinic, Predicatorul moralului evanghelie, după ce s'a convins că „lupta lui nu poate fi decât în contra stâncilor, ca de granit, în contra norilor celor mai nestrăbătuți și în contra curselor de tot

felul, prin care obștescul luptător al Evangheliei se încearcă a obstacula virtuțile” — apune la 1865.

Prin moartea lui rămâne singura revistă bisericească tot numai Preotul, căruia însă i se pregăteau zile din ce în ce mai amare. După ce spune la începutul anului 1865, că „îi fu sortit de a vedea în cursul anului trecut luându-se dela biserică hotărâtor averile, cu care o înzestraser înainte strămoșii nostri” (pg. 74) și după ce vorbise cu cuvinte aspre despre „paradoxitatea unei legiuiri de numirea mitropoliților și episcopilor”, care era legea adusă de Cuza pentru instituirea în mod anticanonic a ierarhilor, Callinic s'a hotărât a-i pune pedeci serioase. Cel dintâiu lucru a fost, că l-a ridicat pe redactorul Climente Nicolau la rangul de arhimandrit de clasa a I. și l-a trimis rector al seminarului din Socola, unde nu mai putea fi independent, ca mai înainte. Ca răsplată a cerut ca Preotul „să se pronunțe în favoarea sistemului predominant alui Cuza”, ceea ce Climent nevoind să facă a adus cu sine destituirea lui din postul de rector și trimiterea lui la București.

În felul acesta Preotul muri.¹ Dar cu aceeaș putere învie în Climent flacăra puternică a răsunării, care avea să izbucnească în curând sfărâmand tot ce întâlnea în cale-i.

Nu voi trece încă dela Preotul, ci mă voiu opri un moment pentru a aminti un articol, care merită a fi scos din rândul multelor articole îngropate în colecțiile de patru ani ale acestei reviste.

¹ La 30 Octomvrie 1865.

Scandalul din dietă s'a petrecut între împrejurările următoare:

Președintele a deschis ședința la 10 și un sfert, și a făcut comunicările necesare, apoi a prezentat înștiințarea primită de la prim-ministrul țării, că în ziua următoare, la orele 12, parlamentul va fi închis prin mesaj de tron, rostit din partea Arhiducelui Josif.

Ministrul preșident se scoală acum și predă preșidentului casei rescriptul preînalt, referitor la acest act. Se cetește. Conte *Bathyány* (Justhist) protestează, *Kossuth* asemenea, *Rakovsky*, în numele partidului popular tot așa, în urmă vrea să răspundă tuturor ministrul preșident *Hederváry*, dar în momentul acesta sboară spre el acte, cărți, călimare, cutii de chibrite, etc. și sângele se scurge de pe fața prim-ministrului și de pe fața ministrului de agricultură *Serényi*.

În istoria parlamentului unguresc nu se mai găsește un asemenea caz de sălbătăcie. Ela fost rezervat pe seama veacului al XX-lea, și pe seama analfabeților lui Justh!

Președintele a suspendat iute ședința, iar la redeschidere a provocat pe cei ce au inscenat scandalul, să se anunțe, dar nu s'a anunțat nime. S'a sculat atunci contele *Apponyi*, și a pretins și el, ca cei vinovați să se anunțe, pentruca pata să nu rămână pe casa întreagă, dar i-a răspuns *Holló Lajos*, că a fost o faptă patriotică de indignare, care nu poate fi socotită nimănui de crimă!

În sfârșit totuși s'au ridicat pe rând: *Eitner*, *Zahariás* și *Hoffmann*, și au spus că, da, ei au fost eroii zilei, și că conștiința lor e curată, nu se simțesc vinovați cu nimica.

Miniștrii, firește, nu au mai luat parte la ședință, casa a votat propunerea de protestare a lui *Bathyány*, președintele a închis ședința, iar părinții patriei s'au răsfirat, — mulțamiți cu isprava săvârșită. E rândul acum la alegători, să le dea răspunsul cuvenit, pentru purtarea lor scandaloasă, denegându-le încrederea pentru viitor.

Despre cele întâmplate în dietă s'a făcut numai decât raport amănunțit Maiestății Sale, care a rămas adânc consternat și și-a exprimat regretele față de cele întâmplate cu cei doi sftnici ai sei. Arhiducele *Josif* a făcut apoi vizită prim-ministrului *Hederváry*, exprimânduși asemenea regretele și indignarea pentru cele întâmplate. Casa magnaților a vesteșit cu asprime purtarea celor din dietă, iar poliția a început cercetarea.

Problemele bisericii.

De Tr. Scorobef.

Sunt întrebări, pe cari preoțimea trebuie să și le puie cât mai des, să judece nepărtinitor, și să răspundă hotărât. Dar întrebările acestea și și le puie și publicul. Calea cea mai nimerită spre deslegarea întrebărilor este: Să se transpună preoțimea în situația publicului, să și însenme ce așteaptă acesta dela ea, iar publicul în starea preoțimei, să asculte ce pretinde aceasta.

Pe calea aceasta s'ar deslega ori ce conflicte reale ori inchipuite dintre preoțime și public.

Preoțimea și publicul formează elementele materiale ale bisericii. Între aceste elemente numai trei atitudini sunt posibile:

1. *Indiferentismul* publicului față de preoțime, și atunci aceasta dă: „glasul celui ce strigă în pustiu“, pe când *Israilul* alcătuește streine altare.

2. *Urmarea oarbă*, când preoțimea tragă după sine publicul, precum locomotiva de tren vagoanele ferecate, și

3. *Urmarea din convingere* manifestată în cea mai deplină armonie între preoțime și public, când acesta rezolvă cu răgaz și stăruință problema sa morală, care e identică cu problema socială a bisericii.

Nu mai cât aceasta din urmă nu e pe deplin cazul nostru, câtă vreme preoțimea se plânge, că ciururile de rugăciune sunt lipsite de asistența publicului, iar acesta cârtește împotriva preoțimei.

Chestia aceasta îmi propun a o desvolta, fiindcă e, nu interesantă, ci instructivă.

La început biserica a fost un așezământ de binefacere. Când se născu, biserica nu era instituție de caritate organizată. Vechii moralști se esprimă adeseori pentru caritate, însă aceasta n'a existat organic, cu un plan sistematic administrat în Roma păgână, nici literatura păgână nu i-a dat impulsuri de dezvoltare.

Însă bisericile creștine, când au luat ființă, nu s'au mărginit numai a însuși spre bună voință, ci au și organizat facerile de bine. Și nu găsiră un așezământ în care să se poată intrupa noua viață. Nu erau organizații de caritate, iar biserica nu avea atingere cu marile organizații politice, nici le putea influența. Actele de bunăvoință ajunseră grija de căpetenie a bisericii și esența ei spre deosebire de alte societăți, în cari caritatea era întâmplătoare. În omilia Sftului *Clement* despre scrisoarea către *Romani XVI* cu aceste cuvinte se înalță practica milosteniei: „Postirea e mai bună decât rugăciunea, milostenia mai bună decât postirea: fericit bărbatul milostiv, căci milostenia ușurează povara păcatelor“.

Drept aceea, unde a străbătut creștinismul, vaietele săracilor s'au mai domolit, — vaiete des auzite în imnurile evreești.

Între astfel de condițiuni răsăriră bisericile originale. Ceice steteau în fruntea lor erau stringători de milostenie, ca și propoveditorii religiei noue. Iar spiritul de caritate ce l-au creat l-au organizat, — darurile, spre cari însușeau, ele și împărțeau. Spiritul de umanitate pe urma căruia bogatul se îngrijea de sărac, — nenorociiți și nevoieși — exista numai la indivizi excepționali în afară de bise-

rica creștină; și acest spirit de umanitate era o virtute exclusivă a bisericii și a slujbașilor ei. Numirea supraveghetorilor a celor ce strungeau și distribuiau milostenia era: *Episcopi*.

Însă în vremile de azi condițiile s'au schimbat. Spiritul de umanitate e și azi o virtute creștină, dar nu e mai mult o virtute distinctivă a bisericii.

Biserica a însușit întru atâta spiritul de umanitate între creștini, încât nu mai ține necesar a administra prin organismul propriu spiritul carității, care i l-a dat. Biserica le-a trecut în sama întreprinderilor private, ori ale statului, necesitățile de binefaceri, precum sunt spitalele, asilurile de orfani și de bătrâni, de săraci, de orbi, nebuni, etc. În viața noastră bisericească ni-e dat adeseori să vedem esperimente problematice.

Biserica are să se socotească, nu după instituțiile cari le susține, ci după însușirea cu care mișcă masele spre a le crea și susține.

Unii preoți schimbă scopul cu mijloacele. Așezămintele de binefacere sunt mijloace a ridica pe oameni într'o viață mai înaltă.

Aici trebuie să accentuăm sfatul apostolesc: „Nu este potrivit, ca noi părăsind cuvântul lui Dumnezeu să slujim la mese“ (Faptele Apost. VI, 2)

Cetitorii să și aducă aminte de plânsuarea unor mireni către autoritatea bisericească, pentru retragerea preoților din slujbele de pe la bănci.

A doua funcțiune, pe care o exercită biserica în vremile vechi — și nu mai sunt prospecte azi și în viitor pentru aceasta — era cărmuirea.

Când se năru imperiul roman și s'a desființat autocrația imperială, cărma sdorbită a fost supraviețuită de sistemul municipal. Membrii acestuia se descursărară, peste ei preoții și episcopii, plini de nouă viață se oferiră în mod natural și de drept a supraveghia și a administra municipiile. În chipul acesta ajunseră la putere și vază preoții bisericii. Aceste trepte le urcă biserica latină.

Cu timpul se separează agendele de stat în biserică și mirenești și fu o cooperare a clerului cu cetățenii în administrarea statului. Se remarcă trei stadii deosebite în dezvoltarea puterii politice a bisericii: primul, când clerul intra în politică, fiindcă lipsea cine să administreze afacerile publice; al doilea, în, care clerul împărți slujba politică cu laicii, și ultimul, în care clerul își asumă responsabilitatea a spune laicilor ce trebuie să facă, forțându-i a primi sfaturile cu ajutorul autorității spirituale.

Pe aceasta se legitimează participarea episcopilor noștri la legiuirea țării. Avem noi preoții drept și datorință a ne ocupa cu chestii politice?

Răspunsul categoric e: da. Căci preotul ca cetățean liber are dreptul și datorința sa.

Neutralitatea preotului învoalvă slăbiciune de caracter. Cade în categoria nămitului. Două lucruri sunt de lipsă pentru o cărmuire bună într'un stat liber. Întâi, un spirit estins de patriotism, dreptate și bună voință. Al doilea, organizarea acestui spirit de patriotism, dreptate și bunăvoință în legi și în așezăminte politice.

Datorința politicianului și a celor de o categorie e să formuleze acest spirit patriotic, de dreptate și bunăvoință în legi și așezăminte. Datorința clerului e a desvolta acest spirit de iubire de țară și neam, de dreptate și bună voință, ca să ia ființă în cei din jurul său și încredințați lui.

Preotul se deosebește de politician. Acesta e oportunist, care vânează efectul imediat al acțiunii sale prezente.

Preotul oportunist e un rău preot. Pentru-că el trebuie să fie omul care consideră ce va fi efectul ultim al acțiunii omenești în împărăția lui Dumnezeu.

El e, sau trebuie să fie, un idealist! Când un idealist intră în politică se poticnește, și oportunistul pe amvon de asemenea.

Câtă vreme Savonarola proclamă marile principii fundamentale de adevăr și dreptate, era o putere mare în Italia, iar când alunecă, vrând să ajungă matador politic, îl părăsi puterea.

(Va urma.)

Dela societatea „Petru Maior“.

Apel.

Cei ce au petrecut cu luare aminte raporturile societății „Petru Maior“, s'au putut convinge, că biata noastră societate nu se bucură de sprijinul care-i este neapărat de lipsă și pe care-l merită. Îmbărbătarea și sprijinul materiei din partea obștei românești e prea puțin, ca ea, — o societate culturală universitară, — să se poată susține fără griji și să poată munci în liniște. Fără sprijin moral și material nu se va putea aștepta nici odată, ca ea să și îndeplinească conștiințios menirea: de a da câtuș decât o cultură românească celor ce n'o au, — și durere sunt mulți, foarte mulți acestia, — și de a limpezi și unifica cultura celor ce o au.

Rugăm deci pe toți, pe cari îi doare inima de creșterea generației tinere de azi și a celor viitoare să și îndrepte privirile și spre societatea „Petru Maior“ și s'o împărtășească de sprijin în ori ce chip.

Rugăm apoi pe toți domnii autori și editori, ca având în vedere averea modestă a societății (și care zi de zi devine tot mai modestă) să ne trimită gratuit operele dlor sau edate de dânsii. Noi nu vom putea răspunde prin altoeva, decât cetindu-le și răspândindu-le.

Și acum încă o jalbă dureroasă, dar adevărată! Ne doare, că trebuie s'o spunem, dar n'avem înocătrău.

Cea mai mare parte a studențimii române din Budapesta e cu totul nepăsătoare față de societatea „Petru Maior“. Și e trist, că tocmai aceia alcătuesc mulțimea nepăsătorilor cari se bucură de ajutor românesc, cari se susțin din banii câștigați cu muncă și sudorii de Români cu suflete nobile și idealiste. E însă și mai trist, că între bursierii acestia sunt foarte mulți cari neștiind românește nici nu și dau silința să și însușească o limbă românească limpede și corectă, ba au un oare care dispreț față de dânsa.

Rugăm on. comitete ale fundațiilor lor să ia măsurii față de atari bursieri, să adauge în „regulamentele“ respectivelor fundații încă un §. pe lângă cele multe: „bursierul e dator să sprijinească societatea studențească română din orașul, unde își face studiile, despre înscrierea la acea

Articolul pe care țin să-l amintesc, vorbește despre biserica din Bucovina¹ și atinge o coardă pe care vom regreta totdeauna că n'a fost cine să o înțeleagă.

Sunt cunoscute tendințele episcopului rutean al bisericii ortodoxe din Bucovina, *Eugeniu Hacman*, care voia să întemeieze o mitropolie a tuturor Românilor ortodoxi din monarhia austro-ungară cu centrul în Cernăuți, — și tot astfel opoziția ce-i făcea episcopul dela Sibiu *Andrei Șaguna*, care doria ca centrul acestei mitropolii să fie Sibiu. O a treia părere reprezenta revista ieșeană. Părerea ei e arătată în articolul amintit, din care e de ajuns a reținea următoarele: „Tendințele Bucovenienilor înseamnă că clerul și poporul român ortodox din Bucovina aspiră chiar astăzi a imposibilită (a face cu neputință) o unire, prin care să ne spropieim din ce în ce mai mult și să ne ajutăm mutual-minte în interesele noastre comune, privitoare la soarta viitoare a întregii națiuni române... Căderea unui guvern străin nu justifică nici cătuși decât schimbarea religiei sau ruperea relațiilor sale bisericești anterioare. Toate popoarele ce au avut și au oare care demnitate morală, toate națiunile de caracter și cu conștiință de un trecut al lor mai mult sau mai puțin glorios, au rămas statornice în credințele moștenite dela părinții și strămoșii lor sub toate sguuirile și prefacerile politice, prin care au trecut și se află și astăzi chiar. Oare schimbatu și-au Polonii religia și relațiile lor vechi bisericești trecând sub guvernul ortodox rus? Oare lăpădatu-s'au Grecii de religia lor, căzând sub jugul cel mai

mult decât barbar al Turcilor?“ Apoi spune cum insulele ionice, cu toate că au ajuns sub stăpânirea Englezilor, cari au făcut mari presiuni ca ele să rupă legăturile bisericești cu Grecia, și-au menținut legăturile lor cu patriarhia grecească „și insulele ionice se bucură astăzi de reunirea lor cu Grecia liberă. Așa se vor bucura cândva și frații noștri bucovenieni de reunirea lor cu muma-patrie, dacă purtarea clerului și a bărbăților inteligenți din această parte va corăspunde cătuși decât perseverinței admirabile și credincioșiei către biserica a clerului și poporului Ionian... Mai vârtos astăzi când toate popoarele aspira a se grupa sub stindardul centralisării lor politice și naționale, așteptăm dela frații bucovenieni să ne dovedească măcar pe jumătate curajul patriotic, respectul vechilor legături bisericești, prudența și abnegarea cu care Ioniienii au știut a și conserva a lor neînstrăinare națională-bisericească, până când s'au unit cu frații lor din Grecia liberă“.

O dorință ca aceasta, în timpurile de o viclenie austriacă cum erau tocmai acești ani, nici nu putea fi privită de aceia, în a căror mână zăcea puterea, ca o chestiune ce merită a fi discutată. O părere ca aceasta nici n'a putut fi luată în seamă. Ea nici pe vremea în care a fost rostită nu va fi preocupat cercuri mai înalte de diplomați. Ii era scris să rămâie numai eternisată în revista *Preotul* pentru totdeauna, ca o vécinică muștrare, ca un vécinic memento.

Am vorbit mai pe urmă despre numărul ultim al *Preotului*. Chestiunea, cu aceasta nu era rezolvită, căci la două luni de zile după detronarea lui *Cuza*, la 1 Aprilie mai apare un număr din această revistă. Acest număr

vestea însă numai cele ce aveau să urmeze după aceasta și făcea o scurtă dare de seamă despre cele trecute.

„Consecvent profesiunii noastre de credință, nu puteam justifica lucrările guvernului căzut relative la Biserica, nu puteam conveni nici aproba legiuirile anticanonice și antiortodoxe impuse bisericii noastre de către acel guvern de tristă memorie, nu puteam aplauda nici secunda mai mult pe părintele Mitropolit pe o cale atât de periculoasă și vătămătoare nu numai pentru biserica, dar chiar pentru patria noastră“. Așa spune ultimul număr al acestei reviste, ale cărei idei aveau să se întărească aiurea luptând câtăva vreme — până când a observat că aproape nu mai e nevoie să lupte.

După detronarea lui *Cuza* în noaptea de 11 Februarie 1866, atâția din oamenii cei mai de aproape ai bisericii au crezut că e timpul suprem ca toată reaua moștenire a bisericii dela *Cuza* să fie nimicită până la ultima fărâmitură; toate inovațiile lui canonice și anticanonice să fie anulate și în locul lor readuse principiile de cari s'a călăuzit mai înainte biserica ortodoxă, — chiar cu risicul de a introduce și forme anticvate și șabloane fără viață.

Cuza nu mai era nici în fruntea țării și nici măcar în țară spre a mai putea exercita vre-o influență, iar *Callinic* era și el departe de scaunul de mitropolit, în care atata vreme a făcut ce a vrut, — acum era în temniță în urma „revoluției“ antiunioniste dela Iași din 3 Aprilie 1866, care doria ruperea Moldovei de Muntenia și conducerea ei prin *N. Rosnovanu*, care avea să fie Domn al țării Moldovei.

(Va urma.)

societate are să aștepte oștanța". Dacă cineva nu-și știe sau nu vrea să știe datorința morală, trebuie să vină o autoritate, care să i-o arete și să-l silească să și-o îndeplinească.

Precum am zis e dureroasă jalba, dar adevărată.

Budapesta, în 3/16 Martie 1910.
Sabin Erușianu Vasile Stoica
prezident. secretar.

NOUȚĂȚI

Impăratul Wilhelm în Viena. Din Berlin se vestește, că împăratul Wilhelm al Germaniei va felicita în persoană pe Majestatea Sa Francisc Iosif I, cu prilejul când monarhul nostru împlinește vârsta de 80 de ani. Vizita împăratului german va fi pe la mijlocul lui Mai, când se va deschide și prima expoziție internațională de vânatoare, care se va inaugura solemn la Viena în 5 Mai.

Memoria lui Lueger în Viena. Consiliul comunal a hotărât să ridice în fața palatului său un monument pentru fostul primar Lueger; iar noul suburbium vienez de pe „Schmelz“ va purta numele „Dr. Carl Lueger-Stadt“. În muzeul comunal se va întocmi o odaie consacrată amintirii mult regretatului bărbat.

Drepturi politice. Evreii Gaster și Stern s'au prezentat zilele acestea la președintele camerei române și i-au înmănat un memoriu, prin care se cer drepturi politice pentru evreii născuți în România.

Școala industrială, susținută de Reuniunea femeilor române din Sibiu, între alte lucruri frumoase, pregătește și odăjdii, aplicând la acestea numai motive originale românești. Materialul ce se întrebuințează la pregătirea odăjdiilor e de calitate cea mai bună. Preoții noștri ar face un lucru de laudă, dacă având trebuință de odăjdii s'ar adresa cu comanda lor către școala amintită (Sibiu, Str. Schevis nr. 15). Suntem deplin încredințați, că cu odăjdiile pregătite de școala industrială vor fi mulțamiți, fiind și mai frumoase și mai durabile ca cele confecționate de fabricile străine, cari nu se uită decât la câștig. Reuniunea femeilor române din Sibiu, prin confecționarea de ornate bisericesti nu umblă după câștig, scopul ei este a da ocaziune bisericilor noastre, ca să se provadă cu ornate frumoase și trainice și a introduce pretutindena motivele de artă românească. Fără îndoială un scop nobil, care merită toată atențiunea din partea preoților noștri de ambele confesiuni.

Tramvaiul electric. Societatea pe acți și tramvaiului electric din Sibiu se va întruni în adunare generală Marti, în 29 Martie la orele 4 și jumătate d. a. Raportul direcțiunii arată, că circulațiunea în anul trecut 1909 s'a urcat în mod considerabil; și adevărat, s'au vândut rotund 735 mii de bilete a 10 fileri, afară de biletele în abonament în număr de peste 3 mii, — cu 78 de mii mai mult decât în anul 1908. În termen mediu, pe fiecare zi tramvaiul electric e folosit de 2015 persoane. Beneficiul net al societății este aproape de 20 de mii coroane. Pentru anul 1910 se poate face un prognostic și mai favorabil, luând în considerație, că în Mai se va deschide linia nouă pe sub arini, până aproape de dambă. Adunarea generală va hotărâ și asupra unei emisiuni nouă de acți, în sumă de 172 mii coroane, pentru acoperirea cheltuielilor ce se cer la construirea acestei linii.

Impotriva tricolorului ungueresc. Șeful stației din Vințul de jos a arborat la 15 Martie un steag ungueresc pe clădirea gării. Pretorul cercului, când a observat, a provocat pe șef să dispună imediat înlăturarea tricolorului, căci la din contră, are să-l de jos cu forța. Șeful a trebuit să se supună și a înlăturat steagul.

Părintele Justin Jonescu din Ploiești (România) Calea oilor numărul 139, ne roagă să anunțăm, că se pricepe la spălătul bisericilor și la repararea lor, albă orice stricăciune, la refacerea sfinților și la curățitul templelor, le aurit, văpsit, etc. astfel că face biserica de tot ca nouă. În arta spălătului de biserică stă singur, fără concurent. Lucră cu prețurile cele mai reduse posibile, cari pot să-i fie plătite și în rate, după învoială. Cece ar avea trebuință de serviciile sale, să i se adreseze cu o scrisoare, la Ploiești.

† **Carol Gottschling,** presedintele școlii orfanale a comitatului Sibiu, a decedat Luni dimineața în Sibiu, în etate de 65 ani. A fost înmormântat astăzi, la orele 3 d. a. cu onorurile cuvenite. Odihească în pace!

Nenorociți. În satul Bidureasa, aproape de Beiuș, a izbucnit într'una din nopți un incendiu cumplit, în care s'au nenorocit și câteva vieți omenești. Au ars 15 case. În casa morariului Gavril Nuț oamenii dormeau cu toții; casa a luat foc, bărbatul cu doi copii au scăpat, însă nevastă-sa și două fetițe au ars scrum.

D'ale socialistilor Sâmbătă sara au încenat socialistii din Budapesta o mare demonstrație în fața casei naționale, și între strigăte de „Să trăiască votul universal“ au bombardat cu pietri ferestrele casei. Poliția a făcut mai multe arestări.

Sa pierdut în 15 l. c. un bou roșu târcoat, cine l-a aflat ori știe ceva despre el, să binevoiască a se adresa administrației acestei foi.

Un Rafael în lanțuri. În urma furturilor comise în muzeu, directorul galeriei din Bologna a pus tabloul „Sfânta Cecilia“, o lucrare dintre cele mai vestite ale lui Rafael, într'un sicriu de fer. Tabloul are un acoperiș gros de sticlă, iar sicriul este țântuit de pârte cu lanțuri tari.

Rachiul la parastas. Un venerabil preot, scrie în „Biserica și Școala“, că alcoolismul în unele părți aradane este atât de răspândit, încât din vina unor preoți a intrat și în biserică. „Nu ne putem îndestul mira, ce caută rachiul la parastasul ținut în sfta biserică? Rachiul, bine știut, nu e luat între materiile de lipsă la facerea parastasului; iar sfânta biserică nu este cârciumă. Afară cu rachiul din biserică! Atragem atențiunea celor competenți“. Venerabilul preot are toată dreptatea.

La fondul de 20 bani pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“, au mai dăruit: Demetriu Axente, culeg. tip. soția sa Ana v. Banea și fiul lor Cornel, 40 bani, Gregoriu Iovesou, c. și r. căpitan (Dobrișin), 20 bani, Nicolae Joandrea, ospătar și soția sa Maria, 1 cor. Letiția Stoica n. Șuluța (Abrud), 20 bani și Victor Tordășianu, prezident, 10 bani.

La dentist. Doctorul: Si câți dinți voiești dta să-ți fac eu totul? — *Țăranul bogat:* Să-mi faci, dle doctor, douăzeci până în treizeci în șirul d'asupra, și cam tot pe atâția în cel de jos; căci, slavă Domnului, avem acasă ce mânca.

Creștini în armată turcă. Comandantul corpului din Salonic a hotărât că soldații creștini nu vor sta în comun cu cei mohamedani, ei vor primi o leafă anumită spre a îngriji fiecare de hrana sa. Soldații creștini vor fi conduși fiecare Daminecă la biserică de către ofițerii lor.

Bântură potrivită. Trei băețandri, spune Antialcoolul, intrară într'o zi la un birt și cerură birtasului să le aducă trei pahare de țuică. Birtasul, om deștept și hazliu, ieși zimbând să împlinească porunca. După câțiva timp omul se întoarse cu trei pahare de lapte, și le puse pe masă zicând: „iată țuica dvoastră!“ Rușinați băeții părăsiră birtul.

Mulțamită.

Fiindu-ne cu neputință să le mulțămim în particular tuturor număroșilor noștri binevoitori și prietini cari în zilele grele de durere ce ne-au năpustit prin moartea iubitelui cap al familiei noastre, ne-au mângâiat cu graiu viu sau în scris, — îi rugăm pe calea aceasta să primească cele mai sincere mulțamite.

Râșnov, în 9 Martie v. 1910.

Familia Proca.

Economie.

Târg de vite de prăsilă.

Atragem luarea aminte a economilor noștri cum și a acelor, cari vor să se provadă cu vite bune de prăsilă, asupra târgului de vite de prăsilă (al 21-lea), subvenționat de stat și de comitatul Sibiu, ce se va ținea la 30 și 31 Martie n. c. în Sibiu și va fi împrenat cu împărțire de premii.

La târg se primesc numai vite cunute (bivoli nu se primesc): a) de rassa Pinzgau originală; b) vite feminine de încrușișări cu rassa Pinzgau și rassa indigenă. Nu se primesc la târg încrușișări masculine sau atari coorituri, a căror descendență din rassa Pinzgau nu se poate cunoaște sigur și nu se primesc vite îngrășate sau de acelea, cari din alte cauze nu sunt potrivite pentru prăsilă.

Târgul se ține pe locul numit „târgul nou de vite“ și se începe în 30 Martie la 6 ore dim. și se termină la 31 Martie ora 12 din zi. Înainte de primirea vitelor se începe în 30 Martie la ora 6 dim. și se termină la ora 10 a. m. În această zi publicul n'are intrare în târg decât după 3 ore d. a. și pe lângă solvirea unei taxe de 1 cor., iar în 31 Martie intrarea în târg este îngăduită ori și cui pe lângă plătirea unei taxe de 10 bani. Vitele espuse trebuie să fie însoțite de pasapoarte în regulă. Doritorii de a espune au să înștiințeze vitele de espus până la 24 Martie la primăriile comunale.

Se vor împărți următoarele premii:

A) Bovine de rassa Pinzgau curată:

I. Tauri de prăsilă de 1½—4 ani: 1 premiu a 100 cor., 1 premiu a 70 cor., 2 premii a 60 cor., 1 premiu a 50 cor., 2 premii a 40 cor., 5 premii a 20 cor.

II. Tăureni dela 1—1½ ani: 1 premiu a 60 cor., 1 premiu a 50 cor., 1 premiu a 40 cor., 5 premii a 20 cor.

III. Vaci dela 2½—8 ani cu vițel sau de fâtat: 1 premiu a 80 cor., 1 premiu a 60 cor., 1 premiu a 50 cor., 2 premii a 40 cor., 6 premii a 10 cor.

IV. Vițele dela 1—3 ani: 1 premiu a 60 cor., 2 premii a 50 cor., 2 premii a 40 cor., 3 premii a 10 cor.

B) Incrucișări cu bovine Pinzgau:

I. Vaci dela 2½—8 ani cu vițel sau de fâtat: 1 premiu a 80 cor., 1 premiu a 50 cor., 1 premiu a 40 cor., 1 premiu a 10 cor.

II. Vițele dela 1—3 ani: 1 premiu a 50 cor., 1 premiu a 40 cor., 1 premiu a 10 cor.

Asupra conferirii de premii și diplome decide juriul de premiere conform normelor statoreite pentru premiere. Lista vitelor premiate se va publica în 31 Martie la 8 ore a. m. la fața locului.

Sibiu, 17 Martie n. 1910.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.

Pant. Lucașa
prezid.

Vic. Tordășianu
secretar.

Cărți și reviste.

Antialcoolul, nr. 10 are sumarul următor: Reforma legii cârciumelor în România, de V. Goldiș. Chestia culturii viței de vie. Butura în poezia noastră populară. Din Transilvania, de G. Șterba. Din testamentul unui potator. Alcoolismul. Dintr'o anchetă. Glume. — Abonamentul 3 lei pe an.

N. R. Literar nr. 10 din 7 Martie 1910 cuprinde: Un volum de versuri din Iași (Petale, de Botez-Gordon). Costache Velisariu la stăpân, chip dispărut, de D. C. Moruzi. Călătoria nocturnă de Lenau, trad. de I. G. Toma. Din corespondența lui Bariț, publicată de N. Bănescu. Cronică. — 15 bani numărul.

Vatra Școlară, red. Dr. P. Șpan, a apărut nr. 3 cu următorul cuprins: Literatura tinerimii de Dr. P. Șpan. Pedagogia herbariană și pedagogia socială de Dr. V. Stan. Leul, lecție de Radu Prișcu. O școală dela sat în Germania. Timpul de prelegeri de I. Dopp. Organizația noastră de I. Stratei. Observații psihologice. Din viața naturii. Dări de samă. Informațiuni. Apel.

Glume și snoave. Un călător italian, Augusto Ferrero, a adunat mai multe glume și snoave de-ale lui Nasr-Eddin Hogeia, despre care vorbește și vestitul Anton Pann al nostru, în colecția sa de anecdote, publicate sub titlul „Năzdrăvăniile lui Nasratin Hogeia“. Din cartea, acum apărută, a lui Ferrero iată un exemplu:

Intr'una din zile Hogeia s'a urcat pe amvon și a zis poporului:

— Știți voi, bărbați musulmani, despre ce am să vă vorbesc?

— Nu știm, sfinte părinte!

— Ei bine, dacă nu știți, nici nu sunteți vrednici să vă vorbesc.

Și s'a dat jos de pe amvon. La un alt prilej a grăit de nou:

— Știți voi, bărbați musulmani, despre ce am să vă vorbesc?

— Știm, doamne, știm, — a strigat poporul pățit odată.

— Ei bine, dacă știți, de ce să v'o mai spun?

Și s'a dat jos din amvon. A treia oră eară a zis:

— Știți voi, bărbați musulmani, despre ce am să vă vorbesc?

— Sunt, sfinte părinte, între noi cari știu, și sunt cari nu știu.

— Foarte bine: acei cari știu, să o spună acelor cari nu știu.

Din public.†)

Mulțamită publică.

Pentru scopul petrecerii aranjate de tinerimea universitară română din Cluj la 10. Mart. a. c. am primit oferte, respective suprasolviri dela P. T. Domni:

1. Oferte: I. P. S. Sa Ioan Meșianu Sibiu, P. S. Sa Dr. Demetriu Radu Oradea-mare, George Pop de Băsești și Dr. Vasile Bianu Buzău, câte 20 cor.; Petru Moosonyi Capolnaș, Anton Moosonyi Buloiu, Dr. Iosif Gall Lacareș, A. Frățiu Galați, Colonel Paul Muntean Sibiu, Dr. Zosim Chirtop Câmpeni, Dr. Stefan Morariu, Dr. Viotor Porușiu Cluj și Petru Checicheș Apahida, câte 10 cor.; Nicolau Floreson Ighiu, Eugen P. Pecurariu și Petru P. Barițiu Cluj, câte 5 cor.; Dionisiu Truția Teina 3 cor.; Dr. Eusebiu R. Roșca Sibiu, Petru Circo Ighiu și Aurel Mureșianu Sucutard, câte 2 cor.

2. Suprasolviri: Vasile Ranta Buticeșcu și Dr. Alexandru Morariu Cluj, câte 8 cor.; Ioan Pașoa Geaca, Ioan Bozac Sâmbotele, Ioan Dan Mociu, Vasile Hossu, Ioan Bereșiu, Nicolau Căciulă, Nicolau Crainic Cluj și I. Popescu, câte 5 cor.; Elisen Moga Apahida, Dr. Valer Muste Lăpușul-ung, Ioan Pop Băbuși, Augustin Cupșa Bontida, Vincențiu Orășan Agârbici, Antoniu Mandea, Dr. Iuliu Pordea, Locot. A. Bianu și Gheorghe Farago, Cluj, câte 3 cor.; Iuliu Pop Lugerti și Leonte Pașcariu Cluj câte 2 cor.; Ioachim Pop Barăi, Anania Moldovan Cara, Vasile Miou, N. Cosma, Eugen Roșescu, Ioan Pop, Cluj, Familia Russu, N. N. și N. N. câte 1 cor.

Esprimăm pe această cale adânci mulțamite marinitoșilor donatori și tuturor celorce cu dragoste românească ne sprijinesc în acțiunile noastre.

Cluj, 18 Mart 1910.

Octavian Costea
prezident.

Vasile Pașca
cassar.

*) Pentru cele publicate în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunderea.

Boale de piele

ca ekceme și bube cari nu vor să se vindece, sunt de multe ori urmarea unui sânge sărac și bolnav.

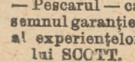
Emulsiunea lui Scott

e cel mai bun mijloc pentru îmbogățirea și întărirea sângelui și pentru împedecarea astor fel de suferințe.

Cele mai eficace părți constătoare, cari prin neîntrecuta experiență a lui Scott, compuse într'o emulsiune cu smântână, ușor de misuit, au câștigat pentru

Emulsiunea lui Scott

peste țări și mări renumele de Emulsiune model și în tot locul trece ca cel mai sigur mijloc contra acestor boale. 6 (330) 5—5

Veritabil număr
cu această marcă
— Pescarul — ca
semnul garanției
și experienței
lui SCOTT.

Prețul unei sticle originale c. 2.50.

Se găsește în toate farmaciile.

RENUMITUL CIRC SCHMIDT

(113) 1—1

sosește cu un program artistic de rangul prim și cu eselență dresură de cai. Reprezențație de deschidere în 26 a lunei curente — pe piața Hermann (Hermannsplatz).

Nr. 287/910.

[115] 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor de parohi:

a) Brădătel cu filiile Runcoș și Vica cu 250 familii, depărtate de 2-3 chilom., parohia de clasa a II-a ei întrucât nu vor fi competenți pentru parohii de clasa a II-a se vor candida și concurenți pentru parohii de clasa a III-a;

b) Glodghilești cu 220 familii parohie de clasa a III-a;

c) Sârbi cu 215 familii parohie de clasa a III-a se esorie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „T. Român”.

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat. Concursurile înzestrate cu documentele recerute sunt a se înainta subsemnatului oficiu în termenul deschis, iar concurenții se pot înfățișa până 8 zile înainte de alegere și înaintea alegătorilor spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic, respective a celebra și cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Iliia, la 6 Martie 1910 v.

Oficiul protopresbiterial gr. orient. al Iliiei în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Z. Murășan
protopresbiter.

Licitațiune minuendă.

Comitetul parohial al Bisericii rom. gr. or. din Râșnov (Rozsnyó) comit Brașov, în urma înouințării P. V. Consistor arhidieceșan, publică licitațiune minuendă, pentru zidirea de nou a școlii confesionale gr. or. rom. din Râșnov, care se va ținea **Duminecă la 21 Martie (3 Aprilie) a. c. la orele 1 p. m. în casa bisericii (Nr. 244).**

Prețul de esclamare e de 66,420-95 Kor.

Licitanții au să depună cu vadiu 10% dela prețul de esclamare, bani gata sau hârtii de valoare acceptabile.

Eventualele oferte încă trebuia prezente cu acest vadiu pe lângă declarațiunea, că operentul cunoaște condițiunile.

Planul și preliminarul de spese precum și condițiunile să pot vedea la oficiul parohial gr. or. din Râșnov, ținută la 18 Februarie 1910.

Ion Nan notariu. **Constantin Proca** președinte

[117] 1-3

Nr. 197/1910.

(106) 2-2

Concurs.

Pentru întregirea postului învățătoresc la școala conf. ort. română din **Armeni**, protopresbiteratul Mercurei, se publică prin această concurs ca termen de 15 zile dela prima publicare în „Tel. Rom”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt: 600 cor. din repartitie pe popor.

Drept cuinvenale va avea învățătorul ales după 5 ani servii consecutiv la această școală.

Cererile instruite conform normelor în vigoare să se înainteze la subsemnatul oficiu protopopesc în termenul sus indicat.

Mercurea, 3/16 Martie 1910.

Oficiul protopopesc gr. or. român al Mercurei.

Avr. S. Pecurariu
protopresbiter.

Nr. 120/910.

[111] 2-2

Concurs.

Pentru ocuparea postului învățătoresc vacant din comuna **Boholț**, protopresbiteratul Devei se publică concurs în termen de 15 zile.

Emolumentele sunt:

1. Salar fundamental anual de 600 cor., din repartitiune dela popor, care se va urca la 1000 cor. prin întregire dela stat ou 1 Septemvrie 1910.

2. Cuartir natural în edificiul școlii.

3. Lemnele necesare pentru încălzit.

Dela fiitorul învățător se recere să cânte cu elevii Duminecă și sârbătoarea la sfânta liturgie să țină catehizație cu ei, eventual să conducă școala de adulți și să-i învețe pe cei analfabeți scris-cetitul.

Deva, la 2 Martie 1910.

Oficiul protopresbiterial în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Ioan Dobre
protopresbiter.

Redactor responsabil Teodor V. Păcățian.

Nr. 42 of. par.

[110] 2-3

Licitațiune minuendă!

Comună bis. gr. or. din **Laslăul român** (Oláh Szt.-László) protopresbiteratul Târnava, dă în întreprindere adoptarea școlii cu prețul de strigare 10.200 cor.

Licitațiunea minuendă se va ținea în **21 Martie (3 Aprilie) a. c. la orele 1 p. m. în școala noastră de aici.**

Cei ce vor să reflecteze au să depună vadiu de 10% din prețul de strigare vadiu în bani sau hârtii de valoare.

Planul și preliminarul aprobate de Prea Venerabilul Consistor, să pot vedea în cancelaria oficiului parohial.

Laslăul-român, 21 Febr. 1910.

Pentru comitetul parohial:

Nicolau Aron paroh gr. or. **Iosif Florea** epitrop.

Nr. 303/1910. Vidi:

Nicolae Todoran
protopresbiter.

Nr. 147-1910.

[98 b.] 3-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de clasa II. **Șasa** din protopresbiteratul **Lupșa**, devenind vacantă prin răposarea parohului **Macaveiu Bârsan**, se esorie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Concursurile înzestrate cu documentele cerute prin §. 17 din regulam. pentru parohii, sunt a se înainta subscrisului oficiu în termenul deschis, iar concurenții — cu prealabila înouințare aici — se pot înfățișa până 8 zile înainte de alegere și înaintea alegătorilor spre a cânta, resp. celebra și cuvânta și a face cunoștință și cu poporul.

Ofenbais, 22 Februarie 1910.

Oficiul protopresbiterial gr. orient. al Lupșei în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Vasile Gan
protopop.

Nr. 363/1909.

(103) 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea parohiei **Bucerdea-vinoasă** (cl. II) conform ordinului P. V. Consistoriu arhid. de dto 20 Iunie a. c. Nr. 4414 Bis. — se esorie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în acest jurnal.

Venitele, cu întregirea prescrișă dela stat, — sunt cele însemnate în coala B.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu, în termenul sus indicat, în care timp concurenții, pe lângă observarea restricțiunii reglementare, sunt îndatorați a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a cânta și predica, respective celebra.

Alba-Iulia, 31 Decemvrie 1909.

Oficiul protopresbiterial al tractului Alba-Iulia în conțelegere cu comitetul parohiei,

Ioan Teculescu
protopresbiter.

Avis.

Societatea de ajutor reciproc din **Essek** plătește membrilor ei cor. 2000 — ajutor la caz de moarte; ajutor lunar de cor. 50 — celor neputincioși și cor. 50 — rentă viageră după 30 ani de membru, mai departe cor. 2000 până la 20,000 — zestre, dacă se mărită fata unui membru.

Pentru câștigarea de membri se caută agenți capabili și de încredere, eventual un agent general cu leafă fixă și proviziune.

Oferte detaliate sunt a se trimite la (102) 3-3

Direcțiunea societății de ajutor reciproc în **Essek**.

Aviz!**Dr. Carol Ungar**

locuște acum în

Strada Schewis 2, etagiul I.

Ordinează în laboratoriu spitalului dela 9-10 a. m. și la locuință dela (112) 1-1 2-3 p. m.

Pește sărat

de tot soiul, **Tarama, Iere roșii, Măslina** cu prețul cel mai iettin. Comandă a se adresa la Magazinul de Depozit al Băncii de credit ung. (Hittelbank) la Gara din Brașov. Telefon Nr. 32.

(102) 4-4

Dorind a curăți depozitele

Școala de pomărit a lui

Fr. Caspari & Comp.

în Mediaș (Transilvania)

oferă cu prețuri reduse toți articli școlari de școală de pomărit, ca pomi de fructe sâmburoase, pietroase și cu coaje, strugurei și agriș, smeură, fragi, tufe de decor, pomi pădureți, plante sălbatice, conifere, rose etc. Scădere de preț de 10%, dela pomii pitici 30%, dela conifere 50%.

Catalog la cerere franco.

(97) 7-10

Nou Salon de modă.

Imi permit a aduce la binevoitoarea cunoștință a On. Dame, că cu 21 Martie am deschis în loc, Str. Honterns Nr. 8 o

Prăvălie de pălării de dame

provăzută cu modele originale parisiene și vieneze.

Comandă de tot felul se primesc și se execută prompt.

Bazată pe îndelungata prază în primele case vieneze, mă voi sili a servi pe On. mei mușterii spre cea mai mare mulțămire și cu prețurile cele mai solide, mă rog pentru binevoitorul sprijin întreprinderii mele.

Cu toată stima:

Hanne Adleff.

(119) 1-2

Unde se pot procura

REVERENZI

croite cu chic și lucrare bine? Numai la

IOAN PETRĂȘCU

măestru croitor, Sibiu, Str. Cislădiei Nr. 30,

pentru că el le croește foarte bine și pe lângă că le lucră din material bun le face și cu un preț de tot moderat și la caz de urgență le poate face în timpul cel mai scurt posibil.

Să mergem dar la el, să sprijinim industria românească, căci numai astfel putem deveni tari și mari!

[94] 6-52

Telefon 172.

Requisite de scris se pot procura de la **Librăria arhidieceșană**